

Vilniaus miesto savivaldybės
Administracijos
2012-08-14

2012-08-14
Nr. 21-3992

AKCINĖ BENDROVĖ „LIETUVOS DUJOS“

Aguonų g. 24, LT-03212 Vilnius, tel. (8 5) 236 0210, faks. (8 5) 236 0200, el. p. ld@lietuvosdujos.lt, http://www.dujos.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 120059523, PVM mokėtojo kodas LT200595219
Atsiskaitomoji sąskaita (IBAN): LT67 7044 0600 0164 3818, SWIFT (BIC): CBVILT2X, AB SEB bankas

Valstybinei kainų ir energetikos
kontrolės komisijai
Algirdo g. 27
LT-03219 Vilnius

2012-08-14 Nr. 7-291-4556

DĖL GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMO IR SKIRSTYMO KAINŲ VIRŠUTINIŲ RIBŲ SKAIČIAVIMO METODIKOS PAKEITIMO IR SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALO, JO INFRASTRUKTŪROS IR JUNGTIES ĮRENGIMO BEI EKSPLOATAVIMO SĄNAUDOMS AR JŲ DALIAI KOMPENSUOTI SKIRTŲ LĖŠŲ ADMINISTRAVIMO TVARKOS APRAŠO PROJEKTO

AB „Lietuvos dujos“ išnagrinėjo 2012 m. liepos 27 d. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) pateiktus derinti Gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kainų viršutinių ribų skaičiavimo metodikos (toliau – Metodika) pakeitimo projektą ir Suskystintų gamtinių dujų terminalo (toliau – SGD), jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti skirtų lėšų administravimo tvarkos aprašo (toliau – Administravimo tvarka) projektą ir teikia savo pastabas ir pasiūlymus:

1. Metodikos pakeitimo projekte yra numatyta, kad lėšoms, kurios būtų nukreiptos SGD terminalo kaštams padengti būtų nustatyta atskira perdavimo kainos viršutinės ribos dedamoji – SGDT priedas. Tačiau tokios Metodikos nuostatos prieštarautų: (1) Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005 (toliau - Reglamentas), 13 straipsniui, kuriame nustatyta, kad perdavimo sistemos operatorių taikomi tarifai turi būti „skaidrūs, juose atsižvelgiama į sistemos vientisumo būtinybę ir jos gerinimą bei atspindimos faktinės sąnaudos tiek, kiek tokios sąnaudos atitinka rentabilaus ir struktūriškai palyginamo tinklo operatoriaus sąnaudas ir yra skaidrios“; (2) Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos Nr. 73/2009 dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančios Direktyvą Nr. 55/2003, 41 straipsnio 1 daliai, kurioje nurodyta, kad reguliavimo institucijos pareiga yra „užtikrinti, kad nebūtų perdavimo, skirstymo, laikymo, SGD ir tiekimo veiklos kryžminio subsidijavimo“; (3) bendriesiems reguliavimo ir kainodaros principams, suponuojantiems, kad paslaugų kainos turi būti pagrįstos sąnaudomis, patiriamomis teikiant tas konkrečias paslaugas (šiuo atveju – dujų perdavimo), o ne kitų paslaugų (šiuo atveju – SGD terminalo teikiamų paslaugų) kaštus. Atsižvelgdami į tai tuo atveju, jeigu Komisija nuspręstų dalį SGD terminalo sąnaudų užkrauti visiems dujų rinkos dalyviams, t.y. perdavimo sistemos naudotojams, nepriklausomai nuo to ar jie naudosis SGD terminalo paslaugomis, ar ne, siūlome tai padaryti ne įtraukiant atskirą dedamąją į perdavimo kainos viršutinę ribą, o SGDT priedą numatyti kaip atskirą perdavimo sistemos naudotojų mokėtiną kainą, – analogiškai kaip ir elektros sektoriuje perdavimo sistemos naudotojams yra taikoma Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) kaina. Kadangi SGD terminalo sąnaudų padengimas visų dujų rinkos dalyvių lėšomis savo turiniu yra

tapatus VIAP sistemai elektros sektoriuje, tokių pačių principų taikymas būtų racionalus ir suprantamas.

Atitinkamai siūlome: (1) nedaryti Metodikos pakeitimų, numatytų Nutarimo dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2008 m. rugpjūčio 8 d. nutarimo Nr.O3-106 „Dėl gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kainų viršutinių ribų skaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo (toliau – Nutarimas) 2, 4 ir 5 punktuose ir šiuos Nutarimo punktus išbraukti; (2) visas nuostatas, susijusias su SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo sąnaudų ar jų dalies kompensavimu, tame tarpe numatant, kad perdavimo sistemos naudotojams bus taikoma ir atskira kaina – SGDT priedas, išdėstyti atskirame dokumente. Manome, kad šiomis nuostatomis galima būtų papildyti Administravimo tvarką.

2. Komisija paskelbė Administravimo tvarkos projektą, pagal kurį bus surenkamos iš visų dujų rinkos dalyvių lėšos SGD terminalo sąnaudoms (jų daliai) padengti. Tačiau visiškai neaišku, kokiais kriterijais ir principais vadovaujantis Komisija priims sprendimą dėl SGD terminalo sąnaudų kompensavimo. Kadangi bet kuriuo atveju SGD terminalo teikiamų paslaugų kainos bus reguliuojamos, o ir SGDT priedas yra reguliuojama kaina (VIAP kainos atitikmuo dujų sektoriuje), tai visų šių kainų, susijusių su SGD terminalo veikla, nustatymas turėtų būti vykdomas skaidriai ir pagal Komisijos patvirtintą metodiką ar kitokio tipo norminį dokumentą.
Todėl manome, kad paraleliai su Administravimo tvarkos projektu turėtų būti svarstomas ir SGD terminalo kainų (paslaugų ir SGDT priedo) nustatymo metodikos / tvarkos projektas. Atitinkamomis nuostatomis galima būtų papildyti ir Administravimo tvarką, kurios pavadinimą galima būtų išdėstyti taip: „Suskystintų gamtinių dujų terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti skirtų lėšų nustatymo, surinkimo ir administravimo tvarka“.
3. Administravimo tvarkos projekte įvardintas SGDT lėšų gavėjas gali būti ne tik SGD terminalo operatorius, turintis gamtinių dujų skystinimo licenciją, o ir tiesiog Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis paskirta SGD terminalo projekto įgyvendinimo bendrovė, kuri jokios licencijos neturės. Licencijuotas SGD operatorius visas investicijas privalo derinti su Komisija pagal Energetikos įmonių investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašą, tačiau SGD terminalo projekto įgyvendinimo bendrovė, neturinti licencijos, tokios prievolės neturi. Mūsų nuomone visos lėšos, kurias turės padengti visi vartotojai ir sistemos naudotojai privalo būti tinkamai suderintos su Komisija, todėl siūlome Administravimo tvarką papildyti nuostatomis dėl SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudų derinimo tvarkos Komisijoje, numatant, kad investicijos ir sąnaudos turėtų būti derinamos nepriklausomai nuo SGD terminalo projektą įgyvendinančio asmens statuso (licencijuotas ar ne) bei visą išlaidų derinimo ir pripažinimo tinkamomis įtraukti į SGDT priedą procedūra (prašymo pateikimo terminai, investicijų įgyvendinimo terminai ir kt.).
4. Administravimo tvarkos 9 punkte yra numatytas 35 dienų po ataskaitinio mėnesio terminas, per kurį operatorius ir (ar) tiekėjas iš vartotojų ir (ar) sistemos naudotojų per ataskaitinį mėnesį surinktas SGDT skirtas lėšas perveda SGDT lėšų administratoriui, tačiau 12.2 punktas numato, kad SGDT lėšų administratorius išmoka SGDT lėšų gavėjui SGDT lėšas ne vėliau kaip paskutinę po ataskaitinio mėnesio einančio mėnesio dieną. Tokiu būdu susidaro situacija, kad SGDT lėšų administratorius lėšas turi pervesti anksčiau negu jam jos yra pervestos. Manome, kad SGD lėšų administratorius gali pervesti lėšas tik praėjus ne mažiau kaip 5 dienoms po to kai jos yra jam sumokėtos, todėl siūlome atitinkamai koreguoti Administravimo tvarkos 12.2 punktą.

5. Administravimo tvarkoje turi būti nustatytas bendras principas, nurodantis, kad 4.1, 4.2 ir 4.3 punktuose nurodytos lėšos gali būti išmokamos ar padengiamos tik po to, kai jos yra surenkamos. SGDT lėšų administratorius neturėtų patirti papildomos skolinimosi naštos išmokant nesurinktas lėšas. Kitu atveju, tai atsilieptų visiems SGDT lėšų mokėtojams, kurie turėtų padengti ir papildomus SGDT lėšų administratoriaus skolinimosi kaštus. Tokiu atveju reikėtų koreguoti ir Administravimo tvarkos 13 punktą, numatant, kad apribojimas SGDT lėšų administravimo sąnaudų sumai nėra taikomas skolinimosi sąnaudoms.
6. Administravimo tvarkos 16 punkte nurodyta informacija, kurią ir kokių būdu privalo skelbti SGDT lėšų administratorius, konkrečiai 16.1 ir 16.2 punktuose nurodyta, kad informacija apie surinktas lėšas turi būti skelbiama atskirai pagal kiekvieną SGDT lėšų mokėtoją. Kadangi SGDT lėšų mokėtojai yra visi nebuitiniai vartotojai ir sistemos naudotojai, o jų šiai dienai yra daugiau nei 5800, siūlome atsisakyti tokios smulkios informacijos skelbimo ir nurodyti, kad turi būti skelbiama tik bendra (agreguota) informacija apie surinktas ir išmokėtas SGDT lėšas.
7. Įvertinant esamas Administravimo tvarkos nuostatas dėl informacijos apie SGDT lėšų surinkimo viešinimą, bei siekiant analogiško skaidrumo ir apie SGDT lėšų panaudojimą, siūlome Administravimo tvarką papildyti nuostatomis, numatančiomis, kad SGDT lėšų gavėjas privalo savo internetiniame tinklapyje ne vėliau kaip paskutinę kiekvieno kalendorinio mėnesio, einančio po ataskaitinio kalendorinio mėnesio, dieną viešai paskelbti informaciją apie: (1) per praėjusį ataskaitinį mėnesį panaudotas SGDT lėšas pagal kiekvieną investicijų ir sąnaudų kategoriją; (2) praėjusį ataskaitinį mėnesį sukauptą SGDT lėšų likutį ir gautas palūkanas už gautų, bet nepanaudotų SGDT lėšų saugojimą.
8. Siekiant užtikrinti SGDT lėšų saugumą, SGDT lėšų administratorius privalės lėšas investuoti tik į saugias ir mažos rizikos finansines priemones. Siūlome Administravimo tvarkos 17 punkte nustatyti, kad tokių finansinių priemonių sąrašą SGDT lėšų administratorius, prieš investuodamas lėšas, privalo suderinti su Komisija. Be to, įvertinant tai, kad net ir investicijos į ypatingai saugias finansines priemones (valstybių VVP, aukšto kreditingumo įmonių obligacijas ir pan.) nėra absoliučiai nerizikingos, manome, kad yra nepagrįsta nustatyti, kad SGDT lėšų administratorius turi prisiimti pilną atsakomybę už SGDT lėšų saugumą. Įvertindami tai, pirmą 17 punkto sakinį siūlome pakoreguoti ir išdėstyti taip:
„Jei per einamąjį ataskaitinį kalendorinį mėnesį surinkta SGDT lėšų įmokų suma viršija SGDT lėšų išmokų sumą, SGDT lėšų administratorius SGDT lėšų likučiui saugoti privalo pasirinkti saugias ir mažos rizikos finansines priemones, kurių sąrašą privalo suderinti su Komisija, ir laisvas SGDT lėšas investuoti, įvertindamas einamųjų mokėjimų poreikį.“
9. Įvertindami tai, kad Administravimo tvarkos objektas yra SGDT lėšos, siūlome 21 punkte po žodžio „viešai“ siūlome įterpti žodžius „SGDT lėšų“.

Generalinio direktoriaus pavaduotojas –
komercijos direktorius

Joachim Hockertz

V. Ruolia, tel. 2360 241

ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS